

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512234316
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1512234316.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Mariany Harvancovej v právnej veci žalobcov v 1. rade: K. C. , narodený dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom D.-S., v 2. rade: X.. U. C. , narodená dňa XX.X.XXXX, trvale bytom D., H. č. 3, obaja zastúpení advocatius s. r. o., IČO: 36 868 752, Bratislava, Palackého č. 12, P.O.BOX č. 69, za ktorú koná JUDr. Zdenka Benčíková, proti žalovanej: C. C. , narodená dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom D., W. č. XX (právna nástupkyňa žalovaných v I. rade: K. C., narodený dňa XX.XX.XXXX a v II. rade: C. C., narodená dňa XX.X.XXXX, obaja trvale bytom D., W. č. XX), zastúpená spoločnosťou HUTTA & PARTNERS s. r. o., IČO: 51 284 871, Bratislava, Bezekova č. 3225/13, za ktorú koná JUDr. Marta Huttová, o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu, o vzájomnej žalobe o vypratanie prístavby rodinného domu, na odvolanie žalobcov v 1., 2. rade a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 16. júna 2016, č.k. 50 C 245/2012-412, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd p r i p ú š ť a , aby z konania vystúpili žalovaní v I. rade: K. C., narodený dňa XX.XX.XXXX a v II. rade: C. C., narodená dňa XX.X.XXXX, obaja trvale bytom D., W. č. XX, a na ich miesto vstúpila C. C., narodená dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom D., W. č. XX.

II. Rozsudok Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 16. júna 2016, č.k. 50 C 245/2012-412, p o t v r d z u j e. 50

III. Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalobcov v 1., 2. rade v rozsahu 1/3.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V. rozsudkom zo dňa 16.6.2016, č.k. 50 C 245/2012-412, žalobu žalobcov v 1., 2. rade zamietol; žalobcom v 1., 2. rade uložil povinnosť vypratať prístavbu rodinného domu v D., na W. ulici č. XX, súpisné č. XXX, postaveného na pozemku parcelné č. XXX/X, parcelné č. XXX, parcelné č. XXX/X, nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, vedeného Okresným úradom v Bratislave, Katastrálnym odborom pre okres Bratislava V, obec Bratislava-mestská časť S., katastrálne územie S., do troch dní od právoplatnosti rozsudku; žalobcom v 1., 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť pôvodne žalovaným v I., II. rade spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 1.497,14 € k rukám ich právnej zástupkyne, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 7.12.2012, ktorou sa žalobcovia v 1., 2. rade domáhali určenia neplatnosti výpovede z nájmu prístavby rodinného domu č. XXX v D. na W. ulici. č. XX, ktorú im právni predchodcovia žalovanej, t.j. pôvodne žalovaní v I., II. rade doručili dňa 11.9.2012. Žalobu žalobcovia v 1., 2. rade odôvodnili tým, že k prístavbe rodinného domu im v roku 2007 nevznikol nájom konkludentným spôsobom, pretože zhotovenie prístavby od jej začiatku finančne zabezpečoval žalobca v 1. rade a od roku 2004 aj žalobkyňa v 2. rade, spoločne v prístavbe žili od roku 2012 vo vedomí, že užívajú svoj majetok, keďže

právní predchodcovia žalovanej dali žalobcovi v 1. rade prísľub, že prístavba bude v jeho vlastníctve. Uviedli, že prístavba rodinného domu bola kolaudovaná kolaudačným rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2011 ako samostatná bytová jednotka, z dôvodu ktorého im nemali právni predchodcovia žalovanej dať výpoveď podľa § 677 ods. 1 Občianskeho zákonníka bez uvedenia dôvodu, ale z niektorého z dôvodov výslovne uvedených v § 711 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom zvolený dôvod sa nemôže dodatočne meniť, pretože podmienkou platnosti výpovede je aj skutkové vymedzenie dôvodu výpovede.

2. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov v 1., 2. rade, právnych predchodcov žalovanej, a to žalovaných v I., II. rade, oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav veci. Žalobcovia v 1., 2. rade sú manželia, manželstvo uzavreli dňa 4.8.2012, užívajú prístavbu rodinného domu v D., na W. ulici č. XX, súpisné číslo domu XXX, ktorej bezpodielovými spoluvlastníkmi sú žalovaní v I., II. rade (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie napadnutým rozhodnutím, poznámka odvolacieho súdu), rodičia žalobcu v 1. rade s tým, že túto prístavbu užívajú bez písomnej nájomnej zmluvy. Prístavbu rodinného domu vybudovali spoločne žalobcovia v 1., 2. rade s právnymi predchodcami žalovanej podľa žalobcu v 1. rade tak, že hrubú stavbu vybudoval pôvodne žalovaný v I. rade za pomoci žalobcu v 1. rade, do budovania prístavby zabezpečovali žalobcovia v 1., 2. rade, do ktorej sa nasťahovali v roku 2007 a s právnymi predchodcami žalovanej sa dohodli, že budú prispievať polovicou na platbu za vodu, plyn, UPC, platbu za elektrickú energiu si v prístavbe žalobcovia v 1., 2. rade platili sami, platenie nájomného si strany sporu nedohodli. Podľa pôvodne žalovanej v II. rade sa spolu s manželom, pôvodne žalovaným v I. rade, so žalobcami v 1., 2. rade bavili o tom, že žalobcovia v 1., 2. rade budú platiť za užívanie prístavby nájomné, presnú výšku nájomného si nedohodli, domnievala sa, že nájomné bude vo výške 1.200,- Sk mesačne, výšku nájomného špecifikovali až po podaní žaloby o zaplatenie nájomného v roku 2012, nakoľko žalobcovia v 1., 2. rade nájomné neplatili. Dňa 11.9.2012 právni predchodcovia žalovanej doručili žalobcom v 1., 2. rade výpoveď z nájomnej zmluvy podľa § 677 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom podľa tejto výpovede nájomná zmluva vznikla konkludentným spôsobom v roku 2007 s tým, že žalobcovia v 1., 2. rade boli vyzvaní, aby po uplynutí trojmesačnej výpovednej lehoty vypratali prístavbu rodinného domu a odovzdali pôvodne žalovaným v I., II. rade kľúče. Počas konania žalobcovia v 1., 2. rade najprv tvrdili, že nájom k užívanej nehnuteľnosti im nevznikol, na platení nájomného sa s pôvodne žalovanými v I., II. rade nikdy nedohodli, neskôr tvrdili, že k užívanej nehnuteľnosti im vznikol nájomný vzťah konkludentne a nájomné bolo dohodnuté vo výške platieb za poskytované služby. Žalobcovia v 1., 2. rade ďalej uviedli, že ak by im vzniklo k uvedenej dotknutej nehnuteľnosti odvodené právo bývania, potom s poukazom na ustanovenie § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa takýto vzťah riadi ustanoveniami vzťahu najbližšími, a to ustanoveniami o nájme bytov a výpoveď je treba považovať za neplatnú, keď svoje právo bývania odvodzujú od skutočnosti, ktorú vo svojej výpovedi dňa 13.2.2014 potvrdila aj pôvodne žalovaná v II. rade, podľa ktorej, pôvodne žalovaní v I., II. rade súhlasili s tým, že žalobca v 1. rade bude v prístavbe rodinného domu bývať. Podľa žalobcov v 1., 2. rade sa pôvodne žalovaní v I., II. rade môžu domáhať vypratania až potom, ako nadobudne právoplatnosť rozhodnutie, ktorým bude žaloba o určenie neplatnosti výpovede nájmu bytu zamietnutá a preto vzájomnú žalobu o vypratanie bytu považovali za predčasnú a navrhli ju zamietnuť. Žalobcovia v 1., 2. rade považovali prístavbu rodinného domu za samostatnú bytovú jednotku, vychádzajúc z kolaudačného rozhodnutia zo dňa 2.12.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2011, ktorým stavebný úrad povolil užívanie stavby v znení: „Prístavba samostatnej bytovej jednotky k jestvujúcemu rodinnému domu.“ Podľa právnych predchodcov žalovanej prístavba rodinného domu nie je samostatnou bytovou jednotkou, nespĺňa náležitosti bytu v zmysle stavebného zákona, pričom poukázali aj na ustanovenie § 139b ods. 5 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), podľa ktorého zmeny dokončených stavieb sú prístavby, ktorými sa stavby pôdorysne rozširujú, a ktoré sú navzájom prevádzkovo spojené s doterajšou stavbou. Preto pri vypovedaní nájmu postupovali podľa § 677 Občianskeho zákonníka a použili ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce nájom nehnuteľnosti a nie osobitné ustanovenia o nájme bytu. Z uvedeného dôvodu právni predchodcovia žalovanej považovali žalobu za nedôvodnú aj z procesnoprávneho hľadiska, pretože výpoveď nebola daná podľa § 711 Občianskeho zákonníka, ktoré je špeciálnym ustanovením a týka sa len bytov. Ak mal žalobcom v 1., 2. rade vzniknúť nájom, potom nepreukázali kedy nájom vznikol, k akému predmetu vznikol nájom, aké bolo dohodnuté nájomné, ani ďalšie skutočnosti vyplývajúce z ustanovení o nájme bytov. Pôvodní žalovaní v I., II. rade uviedli, že doručili žalobcom v 1., 2. rade výpoveď z nájmu nehnuteľnosti, s trojmesačnou výpovednou lehotou, ktorá uplynula dňa 12.12.2012 a po tomto dátume ju žalobcovia v 1., 2. rade užívajú bez právneho dôvodu, preto sa domáhajú vypratania nehnuteľnosti podľa

§ 126 Občianskeho zákonníka, keď s prihladnutím na prípadné odvodené právo bývania navrhli, aby boli žalobcovia v 1., 2. rade zaviazaní povinnosťou vypratať predmetnú nehnuteľnosť bez toho, aby im bola uložená povinnosť zabezpečiť im náhradné bývanie, odvolávajú sa na ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka, keď žalobcovia v 1., 2. rade vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, aj finančné možnosti, ako aj s poukazom na vzájomné narušené vzťahy, majú možnosť zabezpečiť si náhradné bývanie.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 126 ods. 1, § 663, § 685 ods. 1, § 686 ods. 1, § 712a ods. 1 až ods. 9 Občianskeho zákonníka a dôvodil tým, že žalobcovia v 1., 2. rade nepreukázali existenciu nájomného vzťahu k prístavbe rodinného domu, z dôvodu ktorého ich žalobu o určenie neplatnosti výpovede doručenej im právny predchodcami žalovanej (žalovanými v I., II. rade) dňa 11.9.2012 ako nedôvodnú zamietol. Poukázal na skutočnosť, že zmluva o nájme je dvojstranný právny úkon, ktorého účastníkmi sú prenajímateľ a nájomca. Ako dvojstranný právny úkon musí zmluva o nájme popri všeobecných náležitostiach stanovených ustanovením § 663 a § 686 ods. 1 Občianskeho zákonníka spĺňať aj všeobecné náležitosti právnych úkonov podľa ustanovenia § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv a povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Podľa § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle môže byť urobený konaním alebo opomenutím, môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť. Samotná zmluva o nájme nevyžaduje písomnú formu, môže byť uzatvorená aj ústne, prípadne konkludentne. Uzavretie zmluvy o nájme konkludentným spôsobom predpokladá, že existuje konkludentný prejav vôle na strane oboch zmluvných strán, smerujúci k uzavretiu nájomnej zmluvy. Uviedol, že prejudiciálne si riešil otázku, či medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu nájomnej zmluvy a vzniku nájomného vzťahu, pričom vykonaným dokazovaním výsluchom strán sporu nebolo jednoznačne preukázané, že medzi nimi vznikol nájomný vzťah, keď v konaní nebolo preukázané, že na strane právnych predchodcov žalovanej ako prenajímateľov, ako aj na strane žalobcov v 1. 2. rade ako nájomcov, došlo k takému prejavu vôle, ktorý by smeroval k uzatvoreniu nájomnej zmluvy k dotknutej nehnuteľnosti. Nájom nehnuteľnosti ako aj nájom bytu je odplatným právnym vzťahom, jeho charakteristickým znakom je, že nájom je dojednaný za odplatu, ide o podstatnú náležitosť nájomnej zmluvy, i keď sa vždy nevyžaduje určenie konkrétnej peňažnej sumy. V prejednávacom prípade nebolo preukázané, že by medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu dohody o nájomnom, pretože dohodu o tom, že žalobcovia v 1., 2. rade budú uhrádzať platbu za vodu, plyn, UPC, nemožno považovať za dohodu o nájomnom. Poukázal na ďalší charakteristický znak nájomnej zmluvy, ako aj na jej podstatnú náležitosť, ktorou je dočasnosť, pričom dočasnosťou užívania je treba rozumieť nielen určenie doby trvania nájmu pri uzavretí zmluvy ale aj uzavretie zmluvy na dobu neurčitú umožňujúce ukončenie vzťahu. V konaní nebolo preukázané, že by sa žalobcovia v 1. 2. rade dohodli na dobe nájmu. Z výpovedí strán sporu vyplynulo, že žalobca v 1. rade užíval prístavbu rodinného domu titulom práva bývania odvodeného od príbuzenského vzťahu s právnymi predchodcami žalovanej, t.j. žalovanými v I., II. rade ako vlastníkami dotknutej nehnuteľnosti, ktorí sú jeho rodičia a žalobkyňa v 2. rade tiež titulom práva bývania odvodeného od príbuzenského vzťahu, keďže je manželkou žalobcu v 1. rade. Rovnako mal z výpovedí strán sporu preukázané, že žalobcovia v 1., 2. rade bývali v prístavbe rodinného domu so súhlasom právnych predchodcov žalovanej a dorúčením výpovede žalobcom v 1., 2. rade dňa 11.9.2012, odňali pôvodne žalovaní v I., II. rade svoj súhlas s bývaním žalobcov v 1., 2. rade v prístavbe rodinného domu, ktorí v nej už bývali bez právneho dôvodu. Nakoľko bolo v konaní preukázané, že žalobcom v 1., 2. rade nevznikol k prístavbe rodinného domu nájomný vzťah, nebolo potrebné vykonávať dokazovanie preukazujúce, či je prístavba rodinného domu samostatnou bytovou jednotkou alebo nehnuteľnosťou ako takou, z dôvodu ktorého zamietol návrh žalobcov v 1., 2. rade na doplnenie dokazovania obhliadkou prístavby rodinného domu pre jeho nadbytočnosť. K vzájomnej žalobe žalovanej, resp. jej právnych predchodcov, ktorou sa domáhali vypratania žalobcov v 1., 2. rade z predmetnej prístavby uviedol, že žalobcovia v 1., 2. rade potom, ako im bol odňatý súhlas s bývaním v prístavbe rodinného domu pôvodnými žalovanými v I., II. rade, bývajú v tejto prístavbe bez právneho dôvodu a neoprávnene tak zasahujú do ich vlastníckeho práva, a preto uložil žalobcom v 1., 2. rade povinnosť vypratať nehnuteľnosť patriacu pôvodne žalovaným v I., II. rade. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia v 1., 2. rade neužívali vypratávanú nehnuteľnosť titulom nájomného vzťahu, nesvedčí im právo na bytovú náhradu podľa ustanovenia § 712a Občianskeho zákonníka a nevyplýva im ani z jej analogickej aplikácie. Navyše sa zaoberal aj otázkou, či výkon vlastníckeho práva a jeho ochrana nie sú v prejednávacom prípade v rozpore s dobrými mravmi a prisvedčil právnym predchodcom žalovanej, podľa ktorých celková finančná a sociálna situácia žalobcov v 1., 2. rade (s poukazom na ich vek a zdravotný stav) im umožňuje zabezpečiť si náhradné bývanie vlastnými silami, keď trh s nehnuteľnosťami v súčasnej dobe poskytuje

dostatok možností prenájmu nehnuteľností. Poukázal na skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu dohody, podľa ktorej sa pôvodne žalovaní v I., II. rade zaviazali po kolaudácii prístavby rodinného domu previesť vlastníctvo k uvedenej nehnuteľnosti na žalobcu v 1. rade, ako prípadnej skutočnosti odôvodňujúcej právo žalobcov v 1., 2. rade na bytovú náhradu.

3.2. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanoveniami § 142 ods. 1, § 149 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p., § 9, § 11 ods. 1 písm. c/, § 13a ods. 1 písm. a/, c/, d/, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., a pôvodne úspešným žalovaným v I., II. rade priznal nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za vzájomnú žalobu vo výške 99,50 € a v trovách právneho zastúpenia podľa § 11 ods. 1 písm. a/, 13 ods. 2, ods. 3, 13a ods. 1 písm. a/, c/), d/, ods. 4, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 1.397,64 € za: a) príprava a prevzatie veci dňa 11.2.2013 priznal 80,09 €, b) vyjadrenie k žalobe a vzájomná žaloba zo dňa 9.3.2013 priznal 80,09 €, c) účasť na pojednávaniach dňa 13.2.2014, 24.4.2014, 1.7.2014, 7.10.2014 priznal za každý úkon 82,49 €, d) vyjadrenie vo veci samej dňa 25.6.2014 priznal 82,49 €, e) účasť na pojednávaniach dňa 13.1.2015, 3.3.2015, 8.12.2015 priznal á 86,04 €, f) účasť na pojednávaniach - nemeritórne dňa 21.4.2015, 4.6.2015 priznal á 21,51 €, g) účasť na pojednávaniach dňa 11.2.2016, 16.6.2016 priznal á 88,- € = 1.049,77 € + režijný paušál 2 x 7,81 €, 5 x 8,04 €, 5 x 8,39 €, 2 x 8,58 € = 114,93 €, spolu 1.164,70 € s 20 % DPH 232,94 €. Uviedol, že pri vyčíslení trov právneho zastúpenia postupoval tak, že najskôr zistil výšku odmeny za jeden úkon právnej služby podľa § 13 ods. 3 citovanej vyhlášky, ktorá predstavovala v roku 2013 sumu 80,09 € ($60,07:3 = 20,02$, $60,07+20,02 = 80,09$) a pri takto určenej výške odmeny ďalej postupoval podľa § 13 ods. 2 uvedenej vyhlášky a určil výšku odmeny v roku 2013 vo výške 80,09 € ($80,09:2 = 40,045 \times 2 = 80,09$). Uvedeným postupom potom postupoval pri určení výšky odmeny v roku 2014, ktorá predstavovala sumu 82,49 €, v roku 2015 sumu 64,53 € a v roku 2016 sumu 66,00 €.

4. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia v 1., 2. rade dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/ h/ C.s.p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Vytkli súdu prvej inštancie, že v príkrom rozpore s logickou stránkou a spravodlivým posúdením veci, zamietol ich žalobu o určenie neplatnosti výpovede z nájmu. Uviedli, že stále užívajú bytovú jednotku k jestvujúcemu rodinnému domu, čo bolo preukázané kolaudačným rozhodnutím zo dňa 2.12.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2011, ktorým príslušný správny orgán povolil užívanie stavby: „ Prístavbu samostatnej bytovej jednotky k jestvujúcemu rodinnému domu“. Skutočnosť, či užívajú samostatnú bytovú jednotku v prístavbe rodinného domu ako byt, považujú za zásadnú otázku, s ktorou sa prvoinštančný súd vôbec nevysporiadal, keď mal za preukázané, že užívajú samostatnú bytovú jednotku, tzn. byt a preto napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súd nevychádzal z kolaudačného rozhodnutia a výpoveď z nájmu neposudzoval podľa osobitných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú výpoveď z nájmu bytu, ale použil právnu normu, ktorú na zistený skutkový stav použiť nemožno. Súd prvej inštancie vyslovil právny názor, že im vzniklo odvodené právo bývania, napriek tomu, že Občiansky zákonník takéto odvodené spôsoby uspokojovania bytových potrieb fyzických osôb neupravuje, z dôvodu ktorého sa na predmetný vzťah v súvislosti so vznikom a zánikom užívania bytu vzťahujú iba ustanovenia o nájme bytu (§ 685 až § 716 Občianskeho zákonníka), ktoré majú vo vzťahu k všeobecnej úprave nájmu (§ 663 až § 684 Občianskeho zákonníka) postavenie osobitnej právnej úpravy. Uviedli, že predmetom vzťahu bola samostatná bytová jednotka, na základe ktorej skutočnosti sa výpoveď z nájmu spravuje výlučne § 711 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nie § 676 Občianskeho zákonníka ako nesprávne konštatoval prvoinštančný súd. Poukázali na pojmové znaky bytu, na ustanovenia § 118 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 43b ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) a na uvedené kolaudačné rozhodnutie, ktorým stavebný úrad určil účel skolaudovanej prístavby ako samostatnej bytovej jednotky s tým, že zároveň poukázali na judikatúru, z ktorej vyplýva, že aj na zánik nájmu bytu a na zánik nájmu obytných miestností, je treba primerane použiť všeobecné ustanovenia týkajúce sa zániku nájmu bytu podľa § 710, § 711 Občianskeho zákonníka, ktoré majú postavenie osobitnej právnej úpravy vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave nájmu (§ 663 až § 684 Občianskeho zákonníka). Vytkli súdu prvej inštancie, že v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec neuviedol žiadnu

argumentáciu, prečo kolaudačné rozhodnutie a účelové určenie prístavby ako samostatnej bytovej jednotky nerešpektoval a vec právne posúdil podľa § 677 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd v rozpore so zisteným skutkovým stavom uviedol, že nemal preukázanú existenciu nájomného vzťahu, ale z vyjadrenia právnych predchodcov žalovanej zo dňa 9.3.2013 vyplýva, že v roku 2007 im dali súhlas, aby ich prístavbu k rodinnému domu, ktorá nebola v tom čase vnútorne zariadená, spoločne užívali. Navyše nájom bytu je chráneným nájmom, čo zdôrazňuje aj zákon a preto nájom bytu možno vypovedať iba z taxatívne uvedených dôvodov v zákone. K úvahe súdu prvej inštancie a následným rozhodnutím o nepriznaní práva na bytovú náhradu uviedli, že je úplne irelevantné, či užívali samostatnú bytovú jednotku titulom nájmu a práva odvedeného bývania, pričom prvoinštančný súd svoje rozhodnutie nezdôvodnil a nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať im patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie konštatoval, že užívali samostatnú bytovú jednotku titulom bývania z práva odvedeného od príbuzenského vzťahu s pôvodne žalovanými v I., II. rade, pričom zákon pre prípad zániku rodinnoprávneho vzťahu priznáva odvodeným oprávneným subjektom právo na bytovú náhradu, keď odvodený právny vzťah môže zaniknúť počas trvania právne relevantného rodinnoprávneho vzťahu a aj zánikom tohto rodinnoprávneho vzťahu, k čomu ale v danom prípade nedošlo. Poukázali aj na dôvod výpovede, ktorý musí byť vo výpovedi skutkovo vymedzený, aby ho nebolo možné zameniť s inými dôvodmi, inak je výpoveď neplatná, pričom dôvod výpovede, ktorý nemožno dodatočne meniť v predmetnej výpovedi absentoval. Konštatovali, že súd prvej inštancie posúdil výpoveď z nájmu bytu podľa § 676 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale potom podľa § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka muselo prísť k obnoveniu nájmu automaticky na základe konkludentného správania zmluvných strán, pretože oni ako nájomcovia fakticky stále užívajú predmet nájmu a právni predchodcovia žalovanej nepodali ako prenajímatelia v lehote 30 dní po uplynutí výpovednej lehoty žalobu na vypratanie a preto vzájomná žaloba pôvodne žalovaných v I., II. rade bola prekludovaná. Zdôraznili, že prvoinštančný súd má vedomosť o konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V. týkajúce sa investícií do bytu, ktoré ešte nie je právoplatne skončené. Preukázateľné investovali do nehnuteľnosti, ktorá je vo vlastníctve pôvodne žalovaných v I., II. rade a majú z tohto dôvodu záväzky vyplývajúce z poskytnutých úverov, ktoré skutočnosti prvoinštančný súd žiadnym spôsobom nezisťoval a bez akéhokoľvek dokazovania v tomto smere v napadnutom rozsudku uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že by medzi stranami sporu došlo k uzavretiu dohody, podľa ktorej sa žalovaní zaviazali po kolaudácii k rodinnému domu (samostatnej bytovej jednotky) previesť vlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti na žalobcu v 1. rade, ako prípadnej skutočnosti odôvodňujúcej právo žalobcov na bytovú náhradu a v tejto súvislosti poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.6.2010, sp.zn. 5 Cdo 138/2009. Ďalej namietli, že im nie je zrejmé, na základe akého právneho posúdenia súd prvej inštancie dohodu o tom, že budú uhrádzať platbu za vodu, plyn, UPC, nepovažoval za dohodu o nájmomnom a ani nevyslovil právny názor k platbám, ktoré pravidelne poukazujú na úhradu služieb, ak ich nepovažuje za nájom. Prvoinštančný súd sa veľmi stručne vyjadril k namietanému rozporu s dobrými mravmi na strane 8 napadnutého rozsudku a takéto odôvodnenie v nich vyvoláva vážne pochybnosti o spravodlivom rozhodovaní v tomto konaní, keď sa venuje zisteniam, ktoré s predmetom konania nijako nesúvisia a naopak zisteniam, ktoré sú pre dôsledné posúdenie veci potrebné, sa nevyjadril vôbec alebo ich vedome opomenul. Uviedli, že pôvodní žalovaní v I., II. rade sú rodičia žalobcu v 1. rade a preto nepovažovali za potrebné upraviť ich práva a povinnosti v písomnej forme, pretože im dôverovali, ale oni ich dôveru zneužili, keď po dobudovaní prístavby im ju odmietli, napriek predchádzajúcej dohode, previesť do vlastníctva a následne im doručili výpoveď z nájmu a preto ich konanie považujú v rozpore s dobrými mravmi. Je nesporné, že bez súhlasu pôvodných žalovaných v I., II. rade by prístavbu nikdy nebudovali a neinvestovali do nej nemalé finančné prostriedky, ktoré sa po právnej stránke posudzujú ako investícia do cudzej veci a po morálnej stránke je tak ich konanie konaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. K vzájomnej žalobe pôvodných žalovaných v I., II. rade o uloženie povinnosti, aby vypratali prístavbu rodinného domu uviedli, že táto bola podaná po uplynutí zákonnej hmotnoprávnej lehoty až dňa 9.3.2013, takže ich právo sa prekludovalo, tak ako to už uviedli v dôvodoch svojho odvolania. Žalobcovia v 1., 2. rade namietli arbitrárnosť, nekonzistentnosť a zmätočnosť napadnutého rozsudku. Odvolaciemu súdu preto navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Právny predchodcovia žalovanej (žalovaní v I., II. rade) sa k odvolaniu žalobcov v 1., 2. rade nevyjadrili.

6. Proti tomuto rozsudku vo výroku o náhrade trov konania podali včas odvolanie právni predchodcovia žalovanej, t.j. žalovaní v I., II. rade dôvodiac tým, že súd prvej inštancie o výške trov právneho zastúpenia rozhodol vecne nesprávne, v rozpore s ustanovením § 13 ods. 2, ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. V

danej veci bolo potrebné určiť základnú sadzbu tarifnej odmeny podľa toho, že išlo o spojenie dvoch vecí (neplatnosť výpovede z nájmu nehnuteľnosti a vypratanie nehnuteľnosti) a zastupovanie dvoch osôb advokátom, čo aj prvoinštančný súd urobil, ale nesprávne vypočítal výšku tejto odmeny. Uviedli, že v roku 2013 bola základná sadza tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby pri zastupovaní vo veci neplatnosti výpovede z nájmu nehnuteľnosti vo výške 60,07 €, t.j. 1/13 výpočtového základu a základná sadzba tarifnej odmeny potom predstavovala sumu 90,11 €, k čomu sa dá dospieť tak, že pri zastupovaní prvej osoby je odmena vo výške 100 %, t.j. v sume 60,07 € a pri zastupovaní druhej osoby sa odmena vo výške 100 % zníži o 50 %, takže výška odmeny pri zastupovaní druhej osoby je 30,04 € (60,07 € deleno dva); spočítaním odmeny prvej a druhej osoby sa dosiahne základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby pri zastupovaní dvoch osôb vo výške 90,11 € (60,07 € + 30,04 €). Poukázali na skutočnosť, že v roku 2013 bola predmetom konania aj ďalšia vec, o vypratanie nehnuteľnosti (išlo o spojenie vecí) a preto bolo potrebné uvedenú základnú sadzbu tarifnej odmeny upraviť podľa § 13 ods. 3 citovanej vyhlášky a zvýšiť ju o 1/3 základnej sadzby tarifnej odmeny. V uvedenom roku bola základná sadzba tarifnej odmeny v danej spojenej veci pri zastupovaní dvoch osôb vo výške 120,15 € (90,11 € + 30,04 €) a nie vo výške 80,09 € ako ju vypočítal súd prvej inštancie, ktorý mal obdobným spôsobom vypočítavať aj základnú sadzbu tarifnej odmeny pri úkonoch právnej služby ich advokáta za roky 2014, 2015 a 2016. Ďalej v odvolaní uviedli výpočty základnej sadzby tarifnej odmeny aj za uvedené zvyšné roky, t.j. 2014, 2015 a 2016. Súd prvej inštancie pochybil, keď si ustanovenie § 13 ods. 2 uvedenej vyhlášky vyložil tak, že advokát, ktorý poskytuje právnu službu v konaní pred súdom a zastupuje dve osoby, bude mať výšku odmeny za jeden úkon právnej služby iba vo výške, ako keby zastupoval len jednu osobu, nakoľko účelom citovaného zákonného ustanovenia bolo, aby mal advokát pri zastupovaní druhej osoby odmenu nižšiu o 50 %. Trovy prvoinštančného konania vyčíslili vo svojom písomnom podaní zo dňa 21.6.2016 na sumu 2.126,85 €, ktoré považujú za správne. Odvolaciemu súd preto navrhli rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania zmeniť a priznať im trovy prvoinštančného konania vo výške 2.126,85 €; žiadali trovy odvolacieho konania.

7. Žalobcovia v I., 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu právnych predchodcov žalovanej (žalovaných v I., II. rade) uviedli, že výpočet základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je upravený v § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a v prípade, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť s nepomernými ťažkosťami, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 1/13 výpočtového základu, tak ako je uvedené v ustanovení § 13 ods. 2 citovanej vyhlášky s tým, že ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50 %. Dikcia tohto ustanovenia neurčuje, že odmena sa zníži pri druhom, alebo ďalšom klientovi, ale znižuje sa pri každom klientovi, t.j. základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50 % a následne sa vynásobí počtom zastupovaných účastníkov, ak ide o spoločné úkony s tým, že toto potvrdzuje aj početná ustálená súdna prax, napríklad uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 14 Co 119/2013 a sp.zn. 13 Co 33/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21 CoP 2/2013, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.1.2013, sp.zn. 5 Co 395/2012 a judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Poukázali na skutočnosť, že zákonodarca mienil znížiť základnú sadzbu pri každom jednom zastúpenom klientovi, nie až pri druhom a ďalšom. Ďalej uviedli, že je primárne potrebné zistiť základnú sadzbu tarifnej odmeny pre rok, v ktorom dochádzalo k poskytovaniu právnych služieb, keď v roku 2013 predstavovala sumu 60,07 € a po aplikovaní ustanovenia § 13 ods. 2 citovanej vyhlášky, t.j. po znížení základnej sadzby tarifnej odmeny o 50 %, sa dospeje k sume 30,035 € a po aplikácii § 13 ods. 3 vyhlášky, tzn. po pripočítaní 1/3 základnej sadzby takto určenej tarifnej odmeny (30,035 deleno 3 = 10,012) je výsledkom suma 40,04 €, ktorá sa vynásobí počtom zastúpených strán sporu, dvoma, čo sa rovná 80,09 €, pričom táto suma sa zhoduje so sumou uvedenou súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku a je irelevantné, či sa najskôr aplikuje § 13 ods. 2 alebo § 13 ods. 3 uvedenej vyhlášky. Vo svojom odvolaní poukázali na to, že vzájomná žaloba právnych predchodcov žalovanej bola podaná po uplynutí prekluzívnej lehoty, ale súd prvej inštancie jej aj napriek tomu vyhovel. Domnievajú sa preto, že pre správnosť výpočtu trov konania nie je možné aplikovať ustanovenie § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ale iba ustanovenie § 13 ods. 2 tejto vyhlášky. Z uvedeného je teda zrejmé, že pre správnosť výpočtu trov konania v prípade, ak advokát zastupuje v konaní viaceré strany a ide o spoločné úkony, je základná sadzba tarifnej odmeny znížená u každej jednej strany, ktorú advokát zastupuje a nie až pri druhej a ďalšej strane. Odvolaciemu súdu navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; žiadali trovy odvolacieho konania.

8. V odvolacom konaní nastala podstatná právna skutočnosť, a síce, žalovaní v I., II. rade ako darcovia uzavreli dňa 20.12.2017 s C. C. ako obdarovanou, darovaciu zmluvu, zmluvu o zriadení

vecného bremena a zaopatrovaciu zmluvu, ktorej predmetom bolo bezplatné prevedenie nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, vedených katastrálnym odborom Okresného úradu Bratislava, pre okres Bratislava V, obec Bratislava-mestská časť S., katastrálne územie S., a to rodinného domu nachádzajúceho sa v Bratislave, na W. ulici č. XX, súpisné číslo XXX, postaveného na pozemku - parcela registra „C“ č. XXX/X o výmere XXX m², zastavené plochy a nádvoria; pozemku - parcela registra „C“ č. XXX o výmere XXX m², záhrada; pozemku - parcela registra „C“ č. XXX/X o výmere XXX m², zastavené plochy a nádvoria; pozemku - parcela registra „C“ č. XXX/X o výmere XXXX m², zastavené plochy a nádvoria. Vklad uvedenej zmluvy bol povolený pod V-XXXXX/XXXX zo dňa 29.1.2018.

9. Pôvodne žalovaní v I., II. rade návrhom zo dňa 27.3.2020 navrhli vo veci ich vzájomnej žaloby o vypratanie prístavby rodinného domu vedenej proti žalobcom v 1., 2. rade, vstup C. C., narodená dňa 29.12.1979, trvale bytom Bratislava, W. č. XX, do konania namiesto nich ako doterajších žalovaných v I., II. rade z dôvodu uzavretia darovacej zmluvy, na základe ktorej došlo k prevodu ich vlastníckych práv a povinností k rodinného domu spolu s prístavbou a pozemkom nachádzajúcich sa v Bratislave, na W. č. XX.

10. Postupom podľa ustanovenia § 80 ods. 1 C.s.p. [zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len C.s.p.), ktorým bol s účinnosťou od 1.7.2016 zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.)], podľa ktorého ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom, nadväzne tiež na ustanovenie § 378 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodol tak, že v konaní pokračuje s právnou nástupkyňou žalovaných v I., II. rade označenou vo výroku tohto rozsudku, keď právna nástupkyňa žalovaných v I., II. rade súhlasila so svojim vstupom do konania na miesto žalovaných v I., II. rade podľa § 80 ods. 2 C.s.p. (v konaní o vzájomnej žalobe žalovaná vystupuje ako žalobkyňa).

11. Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd, rozsudkom zo dňa 30.5.2018, č.k. 2 Co 77/2017-551, I. rozsudok Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 16. júna 2016, č.k. 50 C 245/2012-412, potvrdil; II. žalovaným v I., II. rade priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 1/3.

12. Žalobcovia v 1., 2. rade podali dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.5.2018, č.k. 2 Co 77/2017-551. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 29.1.2020, sp.zn. 6 Cdo 166/2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.5.2018, sp.zn. 2 Co 77/2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti, a preto sa nezaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie.

13. Odvolací súd po vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky, preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov v 1. 2. rade, ako aj odvolanie žalovanej, resp. jej právnych predchodcov, sú nedôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27. mája 2020; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, právni zástupcovia strán sporu, upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

14. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení a zo skutočností, ktoré vyšli najavo najneskôr do konca lehoty na podanie odvolania, majúci na zreteli ustanovenie § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p., podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Napokon táto zákonná zásada platí aj po 1.7.2016 (§ 383 C.s.p.). Odvolateľka, resp. jej právni predchodcovia v

odvolaní neuvádzala podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

15. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozsudku sa prvoinštančný súd vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie, a ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné. Zaoberal sa tvrdeniami sporových strán, vyhodnotil, ktoré nimi tvrdené skutočnosti mal za preukázané, ktoré nie a všetky svoje závery riadne zdôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na druhej strane. Súd prvej inštancie neporušil ani právo strán sporu na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, ale naopak prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a vyhodnotil. Taktiež sa v konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 212 ods. 3 O.s.p., takú ani sama odvolateľka (jej právni predchodcovia) netvrdila, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktoré by musel odvolací súd prihliadať.

16. K uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.1.2020, sp.zn. 6 Cdo 166/2018, ktorým zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.5.2018, sp.zn. 2 Co 77/2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že sa nedomnieva, že uvedenie iného zloženia senátu v rovnopise uvedeného rozsudku v jeho záverečnej časti než v jeho záhlaví, zakladá dôvod zmätočnosti a následne zrušenie rozsudku, pretože uvedené pochybenie nastalo v dôsledku zrejmej nesprávnosti pri opisovaní rozsudku, ktorú bolo možné odstrániť opravným uznesením v zmysle § 224, § 378 ods. 1 a § 438 ods. 1 C.s.p.

17. Odvolací súd sa stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie, že medzi stranami sporu nedošlo k uzavretiu nájomnej zmluvy k prístavbe samostatnej bytovej jednotky k jestvujúcemu rodinného domu, pričom postupoval náležite, ak si ako prejudiciálnu otázku riešil vznik nájomného vzťahu medzi stranami sporu, resp. či došlo medzi nimi k uzavretiu nájomnej zmluvy, ktorou by právni predchodcovia žalovanej ako prenajímatelia, prenechali žalobcov v 1., 2. rade ako nájomcom, do užívania predmetnú prístavbu k ich rodinnému domu. V danej veci medzi stranami sporu nebola uzavretá písomná zmluva, pričom zákon nepredpisuje písomnú formu nájomnej zmluvy, takúto zmluvu možno uzavrieť ústne alebo konkludentne, keď konkludentným prejavom vôle smerujúcim k uzavretiu zmluvy o nájme nie je obyčajné mlčanie alebo skutočnosť, že užívateľ býva v napríklad byte, vlastník bytu požaduje od neho „nájomné“ (odplatu) za užívanie bytu, ktoré užívateľ bytu hradí a vlastník bytu prijíma. Podľa § 663 Občianskeho zákonníka, nájomná zmluva je zmluva, ktorou jedna strana (prenajímateľ) prenecháva druhej strane (nájomcovi) určitú vec, aby ju dočasne užíval alebo bral z nej úžitky, a to za odplatu (nájomné). V konaní nebolo preukázané, že by k uzavretiu takejto zmluvy medzi stranami sporu prišlo, pretože okrem pôvodne žalovanej v II. rade, ktorá tvrdila, že spolu s manželom, pôvodne žalovaným v I. rade, sa dohodli so žalobcami v 1., 2. rade v roku 2007 na nájomnom vo výške 1.200,- Sk, ostatné strany sporu túto skutočnosť nepotvrdili, keď sami žalobcovia v 1., 2. rade uviedli, že nájomné si nedohodli, a ani ho neplatili. Odvolací súd dodáva, že nájom musí byť odplatný, nájomca je povinný platiť nájomné bez ohľadu na to, či predmet nájmu skutočne užíva alebo nie, pričom nájomné je ale potrebné odlíšiť od iných plnení, na ktoré sa nájomca zaväzuje v rámci nájomného pomeru alebo v súvislosti s ním, napríklad služby spojené s užívaním predmetu nájmu. Nájom predstavuje odplatu za dočasné prenechanie predmetu nájmu (bytu, nebytového priestoru, pozemku alebo inej veci) do užívania a služby spojené s užívaním predmetu nájmu predstavujú náklady na užívanie predmetu nájmu (voda, teplo, plyn a podobne). Súd prvej inštancie preto správne konštatoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že podstatnou náležitosťou nájomnej zmluvy je nájom, aj keď sa nevyžaduje určenie konkrétnej peňažnej sumy a dospel k správne záveru, keď nepovažoval platby za služby spojené s užívaním predmetnej prístavby, ktoré platili žalobcovia v 1., 2. rade (voda, plyn, UPC) právnym predchodcom žalovanej za nájomné. Z dôvodu, že bolo v konaní pred súdom prvej inštancie preukázané, že medzi stranami sporu nedošlo k uzavretiu nájomnej zmluvy, pretože sa nedohodli na jej podstatných náležitostiach, ktorými sú okrem dohody o predmete nájmu (v danej veci prístavbe rodinného domu), odplata za užívanie a doba nájmu, nemohlo prísť zo strany právnych predchodcov žalovanej k vypovedaniu nájmu žalobcom v 1., 2. rade k predmetnej prístavbe.

18. K tvrdeniu žalobcov v 1., 2. rade v odvolaní, že napadnutý rozsudok je arbitrárny, zmätočný a nekonzistentný, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa dôsledne riadil ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., pretože z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je možné zistiť čoho sa žalobcovia v 1., 2. rade, domáhali a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadrila žalovaná, resp. pôvodne žalovaní v I., II. rade, jasne, stručne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považuje preukázané, ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, aj ako vec právne posúdil a preto nie je možné napadnutý rozsudok považovať za arbitrárny alebo nepreskúmateľný. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcov v 1., 2. rade považoval odvolací súd pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. Podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je ale nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán sporu (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na základe uvedeného na zvyšné odvolacie námietky žalobcov v 1., 2. rade týkajúce sa toho, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s tým, že užívajú samostatnú bytovú jednotku, t.j. byt, odvolací súd už nereagoval, pričom dodáva, že nebolo v danej veci rozhodujúce či v danom prípade prístavba k rodinnému domu je bytom alebo nie je, pretože v prvom rade skúmal či došlo k vzniku nájomného vzťahu medzi stranami sporu, keď každá nájomná zmluva bez ohľadu na to, či ide o nájom bytu, pozemku, nebytového priestoru alebo inej veci, musí obsahovať označenie predmetu nájmu a odplatu (nájomné), čo v danom prípade medzi stranami dohodnuté nebolo.

19. K odvolacej námietke žalobcov v 1., 2. rade, že vzájomná žaloba pôvodne žalovaných v I., II. rade bola podaná po uplynutí prekluzívnej lehoty, odvolací súd uvádza, že vzhľadom k tomu, že medzi stranami sporu nedošlo k vzniku nájomného vzťahu z dôvodov, ktoré sú uvedené v bode 17. odôvodnenia tohto rozhodnutia, žalobcovia v 1., 2. rade prístavbu k rodinnému domu žalovanej, resp. jej právnych predchodcov, tak užívajú bez právneho dôvodu. Základnou podmienkou úspechu žaloby o vypratanie nehnuteľnosti (podľa § 126 Občianskeho zákonníka) je jednak preukázanie vlastníckeho alebo iného práva žalobcu (aktívnej legitímácie) a jednak neoprávnený zásah do výkonu jeho vlastníckeho alebo iného práva zo strany žalovaného. V konaní bolo preukázané, že pôvodne žalovaní v I., II. rade boli vlastníkami predmetnej prístavby k rodinnému domu, čo bolo preukázané výpisom z listu vlastníctva č. XXX.. Výpoveďou zo dňa 21.8.2012 právni predchodcovia žalovanej vyzvali žalobcov v 1., 2. rade na vypratanie predmetnej nehnuteľnosti ku dňu skončenia nájmu, t.j. po uplynutí trojmesačnej lehoty od prevzatia výpovede s tým, že žalobcovia v 1., 2. rade aj naďalej užívajú predmetnú prístavbu a doteraz sa z nej nevysťahovali. Súd prvej inštancie správne právne posúdil, že žalobcovia v 1., 2. rade neoprávnenne zasahujú do vlastníckeho práva žalovanej, resp. jej právnych predchodcov, keďže túto prístavbu užívajú bez právneho dôvodu. Nakoľko medzi stranami sporu nedošlo k uzavretiu zmluvy o nájme predmetnej prístavby, nemohla tak pôvodným žalovaným v I., II. rade plynúť lehota na danie výpovede žalobcom v 1., 2. rade po skončení nájmu, z dôvodu ktorého je ich odvolacia námietka o tom, že vzájomná žaloba bola doručená a uplatnená na súde po uplynutí prekluzívnej lehoty nedôvodná. Odvolací súd sa stotožnil aj s názorom súdu prvej inštancie, ktorý žalobcom v 1., 2. rade nepriznal právo na bytovú náhradu, keďže im od začiatku nesvedčil platný právny titul na užívanie prístavby (nájomná zmluva) a preto nemožno prostredníctvom § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (dobré mravy) zabrániť požiadavke na ich vypratanie, keď odôvodnil, prečo v danom prípade výkon vlastníckeho práva a jeho ochrana nie je v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd dodáva, že sami žalobcovia v 1., 2. rade vo svojej žalobe o zaplatenie sumy 156.821,73 € titulom vynaložených finančných prostriedkov na vybudovanie predmetnej prístavby uviedli, že pokiaľ im pôvodní žalovaní v I., II. rade uvedenú sumu vrátia, sú ochotní bytovú jednotku v prístavbe rodinného domu opustiť.

20. K odvolacím námietkam o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu odvolací súd dodáva, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ust. § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon

súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napríklad § 133, § 134, § 135 O.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci súd prvej inštančie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil; z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálež súdu. Okolnosti namietané žalobcami v 1., 2. rade v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami a ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

21. Pokiaľ žalobcovia v 1., 2. rade v odvolaní namietli, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštančie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštančie za správne.

22. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolaním žalovanej, resp. pôvodných žalovaných v I., II. rade proti napadnutému rozsudku vo výroku o náhrade trov konania, ktoré odôvodnili tým, že súd prvej inštančie rozhodol o náhrade trov konania v rozpore s ustanovením § 13 ods. 2, ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., pretože súd prvej inštančie si správne vyložil citované ustanovenia vyhlášky a riadne vyčíslil náhradu trov konania, ktorú majú žalobcovia v 1., 2. rade zaplatiť pôvodným žalovaným v I., II. rade. V danej veci došlo k spojeniu dvoch právnych vecí (určenie neplatnosti výpovede a vypratanie nehnuteľnosti) a preto bez ohľadu na spôsob výpočtu základnej sadzby tarifnej odmeny (§ 11 uvedenej vyhlášky), sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach. Logickým, gramatickým, systematickým výkladom a výkladom e ratione legis možno dospieť k záveru, že ak je hodnota veci vo všetkých spojených veciach rovnaká, určí sa hodnota ktorejkoľvek veci ako základná, ku ktorej sa následne pripočíta jedna tretina súčtu hodnôt ostatných spojených vecí (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.3.2011, sp.zn. 2 Sžf 51/2010). V predmetnej veci na strane žalovaných vystupovali dve osoby, preto prvoinštančný súd správne určil základnú sadzbu tarifnej odmeny, ktorú znížil o 50 % u každej zastupovanej osoby, keďže ide o spoločné úkony, pričom vyúčtovanie odmeny za spoločné úkony pri zastupovaní dvoch osôb spôsobom uvedeným pôvodnými žalovanými v I., II. rade, t.j. že pri zastupovaní prvej osoby je základná sadzba tarifnej odmeny vo výške 100 % a až pri druhej osobe sa zníži o 50 %, nemá oporu v zákone. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.8.2010, sp.zn. 5 Sžo 205/2010, v ktorom odmenu za úkon právnej služby pri zastupovaní dvoch, následne troch klientov krátil Najvyšší súd u každej zastupovanej osoby o 20 %, resp. 50 % podľa aktuálneho znenia vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Interpretácia a aplikácia ustanovení vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18.6.2012, č.k. 14 Co 205/2012-198, bola predmetom skúmania Ústavného súdu Slovenskej republiky v dôsledku sťažnosti strany sporu vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa článku 20 ods. 1 a článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd práve z dôvodu, že odvolací súd potvrdil prvoinštančné rozhodnutie, ktorým súd prvej inštančie priznal trovy právneho zastupovania pri

zastupovaní štyroch osôb tým istým advokátom podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo výške tarifnej odmeny zníženej o 50 % (hoci základná sadzba tarifnej odmeny za právny úkon mala byť pri prvej osobe zastúpenej tým istým právnym zástupcom podľa sťažovateľa určená podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a/ advokátskej tarify v nezniženej výške). Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 9.10.2012, sp.zn. IV. ÚS 510/2012 sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti po konštatovaní, že v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14 Co 205/2012 obsiahnutú interpretáciu a aplikáciu príslušných ustanovení vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov nemožno považovať za arbitrárnu ani zjavne neodôvodnenú a poukázal na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej pri výpočte náhrady trov konania vzniknutých v konaní pred ústavným súdom z titulu právneho zastúpenia viacerých osôb advokátom tiež určil výšku základnej sadzby tarifnej odmeny v súlade s § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. ako zníženú u všetkých spoločne zastupovaných osobách o 50 %. V danom prípade súd prvej inštancie za jednotlivé roky (2013 až 2016) vypočítal správne odmenu za jeden úkon právnej služby pri jednotlivých rokoch, keď postupoval tak, že k základnej sadzbe tarifnej odmeny za príslušný rok pripočítal 1/3 (§ 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), následne takto vypočítanú sumu znížil o 50 % podľa § 13 ods. 2 uvedenej vyhlášky a zistenú sumu vynásobil počtom osôb na strane žalovaných, t.j. dvomi. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie vypočítal náhradu trov právneho zastúpenia správne, odvolanie žalovanej, resp. pôvodných žalovaných v I., II. rade z uvedených dôvodov považoval za nedôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tomto výroku ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

23. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. I, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. I C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľka, ani nevzniesla žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

24. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. I, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobcovia v 1., 2. rade mali úspech v odvolacom konaní v 1/3, a to vo výroku o náhrade trov konania, žalovaná mala v odvolacom konaní úspech v 2/3, a to vo veci samej o určenie neplatnosti nájomnej zmluvy a vo vzájomnej žalobe o vypratanie nehnuteľnosti, preto čistý úspech žalovanej predstavuje 1/3 (2/3 mínus 1/3), z dôvodu ktorého jej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 1/3 voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalobcov v 1., 2. rade. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).